

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Bc. Ladislav K.**
bytem xxx
proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2022, č. j. MSK 150887/2021, ve věci zrušení usnesení o zastavení řízení o odstranění stavby ve zkráceném přezkumném řízení

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Podanou žalobou se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2022, č. j. MSK 150887/2021, (dále jen „Napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 13. 9. 2021, č. j. SMO/517756/21/ÚPaSŘ/Sni, (dále jen „Prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo podle § 97 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „SpŘ“), za použití § 98 SpŘ, zrušeno usnesení Úřadu městského obvodu Slezská Ostrava ze dne 18. 11. 2020, č. j. SLE/42478/20/ÚPaSŘ/Chol, (dále jen „Usnesení o zastavení řízení“), kterým bylo dle § 66

odst. 2 SpŘ zastaveno řízení o odstranění stavby „Nástavba a stavební úpravy domu č. p. xxx, xxx, na pozemku p. č. xxx v katastrálním území Moravská Ostrava“ zahájené na základě oznámení Statutárního města Ostravy, Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz ze dne 12. 2. 2013, a věc byla vrácena Úřadu městského obvodu Slezská Ostrava.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Úvodem žaloby žalobce předeslal, že v řízení o odstranění stavby vystupoval jakožto vlastník stavby. Stran žalobní argumentace uvedl, že Napadené rozhodnutí je nezákonné pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, a pro nesprávné posouzení skutkových a právních otázek správním orgánem, což žalobce odůvodnil následujícími žalobními body.

3. *Prvním* žalobním bodem žalobce namítal nezákonnost spočívající v tom, že v Napadeném rozhodnutí i Prvostupňovém rozhodnutí správní orgány nesprávně neaplikovaly § 94 odst. 4 a odst. 5 SpŘ. Žalobce se neztotožnil s výkladem žalovaného, že otázkou šetření práv nabytých v dobré víře v návaznosti na uvedená ustanovení SpŘ se správní orgán zabývá v případě rozhodnutí, jimiž se práva zakládají, nikoliv tedy v případě procesního Usnesení o zastavení řízení, jímž se práva nezakládají. Dle žalobce je třeba uvedená ustanovení SpŘ vykládat extenzivněji v případě, kdy Usnesení o zastavení řízení, jakož i jakýkoliv jiný výsledek řízení o odstranění stavby, zjevně zasahuje do žalobcova vlastnického práva ke stavbě a práva na jeho ochranu. Samotné rozhodnutí o zastavení řízení může zasahovat do práva na ochranu vlastnictví tím, že odstraňuje nejistotu ohledně dalšího trvání vlastnického práva žalobce ke stavbě, neboť samotné vedení tohoto řízení jeho vlastnické právo ovlivňuje (snižuje hodnotu stavby a je obtížnější najít kupce); v projednávané věci pak Usnesení o zastavení řízení mohlo mít dopad i do vzneseného nároku žalobce na náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem. Usnesením o zastavení řízení nabytá práva v dobré víře (vyšší hodnota vlastnického práva ke stavbě či právo na náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem) by měla být zohledňována. Žalobce ke své argumentaci poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2013, č. j. 4 As 72/2013-42, a uvedl, že inspirativní pro posouzení, zda zásada ochrany dobré víry ve smyslu § 94 odst. 4 a 5 SpŘ by měla být aplikovatelná i v případě přezkumu usnesení o zastavení řízení o odstranění stavby, může být tam uvedená argumentace, ačkoliv se týkala posouzení, zda rozhodnutí o zastavení řízení o obnově řízení je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.

4. Ve *druhém* žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení aplikace § 66 odst. 2 SpŘ. Žalobce uvedl, že k jeho odvolací argumentaci, že věc, jíž se řízení týká, zanikla pasportizací stavby, žalovaný uvedl jen, že z odůvodnění Usnesení o zastavení řízení neplyne, že k pasportizaci došlo, což dle žalobce není řádné a přezkoumatelné vypořádání. Dle žalobce i v přezkumném řízení platí zásada zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností, správní orgán tedy může doplňovat dokazování, tím spíše ve vazbě na odvolací námitky žalobce. Žalobce má za to, že pozdější pasportizací stavby zanikla věc, které se řízení týká, a to věc spočívající v nařízení odstranění stavby. V takovém případě je důvod pro zastavení řízení podle § 66 odst. 2 SpŘ dán, neboť v průběhu řízení nastaly objektivní skutečnosti (pasportizace stavby), v jejichž důsledku nelze v řízení pokračovat – žalovaný však správně nevyhodnotil, že právě k takové skutečnosti došlo. K odkazu na rozsudek ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011-93 v Prvostupňovém rozhodnutí žalobce uvedl, že tam Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o nenařízení odstranění stavby (namísto usnesení podle § 66 odst. 2 SpŘ) je namístě vydat, shledá-li stavební úřad, že nejde o stavbu postavenou bez či v rozporu se stavebním povolením či jiným opatřením stavebního úřadu. Takovou situaci ale nelze směšovat s pasportizací stavby, která vede k tomu, že další průběh řízení o odstranění stavby je bezpředmětný, resp. vylučuje další vedení takového řízení. Nastává situace obdobná jako u dodatečného povolení stavby, kde § 129 odst. 3 stavebního zákona výslovně uvádí, že se řízení o odstranění stavby zastaví. Dle žalobce mělo být v projednávané věci řízení zastaveno postupem podle § 66 odst. 2 SpŘ,

neboť zanikla věc, jíž se řízení týká, a bylo namístě řádné projednání této odvolací námitky žalovaným.

5. *Třetím* žalobním bodem pak žalobce namítal podstatnou vadu řízení spočívající v aplikaci zkráceného přezkumného řízení podle § 98 SpŘ. K vypořádání této odvolací námitky na str. 8 a 9 Napadeného rozhodnutí žalobce uvedl, že závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 As 69/2015-78 je nutné aplikovat i v projednávané věci, protivné zájmy subjektů se totiž mohou odehrávat i ve vztahu účastník řízení (žalobce) a podatel podnětu (Statutární město Ostrava, Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz), nikoliv pouze mezi účastníky řízení, jak se podává z Napadeného rozhodnutí. Žalobce má za to, že v řešené věci byl podatel podnětu dotčen rozhodnutím v přezkumném řízení na svých právech. Podatel podnětu k zahájení řízení z moci úřední má minimálně právo na vyřízení tohoto podnětu a judikatura již připustila, že je-li subjekt dotčen na svém hmotném právu nezahájením určitého řízení z moci úřední, má veřejné subjektivní právo domáhat s jeho zahájení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39). Kromě toho v daném případě může mít rozhodnutí v přezkumném řízení vztah i k nároku žalobce podle zákona č. 82/1998 Sb., kde by regresně odpovídal státu právě podatel podnětu, nehledě na to, že protivné zájmy žalobce a podatele podnětu plynou už jen z toho, že v usnesení Magistrátu města Ostravy ze dne 27. 11. 2018, č. j. SMO/775809/18/ÚHAaSŘ/Sag byla shledána podjatost tajemnice Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz k osobě žalobce. Pro vedení zkráceného přezkumného řízení tedy nebyly splněny podmínky, a žalobce navíc ztratil příležitost se před vydáním rozhodnutí v přezkumném řízení vyjádřit, což jej zkrátilo na právech.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, přičemž k žalobním bodům uvedl následující.

7. K *prvnímu* žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že důvodem, pro který je v § 94 odst. 5 SpŘ zdůrazněna zásada šetření práv nabytých v dobré víře, je, že předmětem přezkumného řízení jsou často pravomocná rozhodnutí, která jsou nebo mohou být zdrojem práv osob, v jejichž prospěch byla vydána. O takový případ však v projednávané věci nejde, když předmětem přezkumu bylo usnesení, kterým bylo v rozporu s § 66 odst. 2 SpŘ zastaveno řízení o odstranění stavby, jež se pouze poznamenává do spisu (nedoručuje se účastníkům řízení a nelze se proti němu odvolat). Naopak vydáním Usnesení o zastavení řízení byla způsobena újma účastníkům řízení tím, že byli zbaveni možnosti využít zákonem zaručená procesní práva. Přezkoumávající orgán tak byl povinen tento nezákonný stav napravit. Žalovaný připomněl, že zrušením Usnesení o zastavení řízení došlo jen k tomu, že bude pokračováno v zahájeném řízení o odstranění stavby, a teprve podle výsledku dokazování bude rozhodnuto ve věci samé. V souvislosti s řízením o odstranění stavby žalovaný doplnil, že usnesením Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz ze dne 20. 6. 2022, č. j. LE/26773/22/ÚPaSŘ/Chol bylo zrušeno opatření ze dne 23. 4. 2020, č. j. SLE/15366/20/ÚPaŘ/Chol, jímž byla k žádosti žalobce ověřena zjednodušená dokumentace předmětné stavby; dotčené usnesení žalobce napadl odvoláním, o němž nebylo dosud rozhodnuto. I v případě platného ověření zjednodušené dokumentace však nemohlo být Usnesení o zastavení řízení ponecháno v platnosti, neboť § 66 odst. 2 SpŘ takové ukončení řízení o odstranění stavby dle judikatury neumožňuje. Žalobcem uváděné důvody (Usnesení o zastavení řízení mělo být ponecháno v platnosti s ohledem na práva nabytá v dobré víře, a to s přihlédnutím k tomu, že již samotné řízení o odstranění stavby má za následek snížení tržní hodnoty stavby a je obtížnější najít kupce; a s ohledem na příznivější pozici žalobce při projednání nároku na náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem) nelze považovat za újmu, která by bránila zrušení nezákonného Usnesení o zastavení řízení v přezkumu. Usnesením o zastavení řízení bylo sice ukončeno řízení o odstranění stavby, materiálně však právní sféru žalobce nezasáhlo tak, že by jej bylo možno považovat za rozhodnutí hmotněprávní (ve věci). Z hlediska SpŘ je nutno na Usnesení o zastavení řízení nahlížet jako na

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Schubertová

rozhodnutí procesní povahy. Dále žalovaný uvedl, že § 67 odst. 1 SpŘ definuje správní rozhodnutí ve věci samé, a nelze tak souhlasit se žalobcem, který s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2013, č. j. 4 As 72/2013-42 tvrdí, že správní orgány by měly k posuzování otázky, zda se v konkrétním případě jedná o rozhodnutí ve věci samé, přistupovat stejně jako správní soudy dle § 65 soudního řádu správního.

8. Ke *druhému* žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že zastavení řízení (formou rozhodnutí, nikoliv usnesení) stavební zákon v § 129 odst. 3 striktně váže na případy, kdy je stavba rozhodnutím stavebního úřadu dodatečně povolena; jde přitom o úpravu speciální k § 66 odst. 2 SpŘ. Odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011-93 v Prvostupňovém rozhodnutí je zcela případný, plyne z něj, že správní orgán je oprávněn zastavit řízení usnesením poznamenaným do spisu bez jeho oznamování pouze za předpokladu, že odpadl důvod řízení a současně se jedná o řízení, ve kterém nemohou pokračovat právní zástupci. Nejsou-li kumulativně splněny obě podmínky, není naplněna hypotéza § 66 odst. 2 SpŘ a správní orgán je povinen vydat rozhodnutí podle § 67 SpŘ. Tyto závěry potvrdil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 76/2012-35, v němž se zabýval situací obdobnou projednávané věci.

9. K *třetímu* žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že byly naplněny podmínky pro zkrácené přezkumné řízení dle § 98 SpŘ. Porušení právních předpisů bylo zcela zjevné ze spisu Úřadu městského obvodu Slezská Ostrava, a nebylo tak zapotřebí provádět dokazování, nebylo zapotřebí ani vysvětlení účastníků řízení, nemohlo by totiž výsledek přezkumného řízení ovlivnit.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil skutkový stav, jak je popsán v odst. 1 tohoto rozsudku.

11. Podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li s. ř. s. nebo zvláštní zákon jinak. Rozhodnutí, jimiž byla ve zkráceném přezkumném řízení podle SpŘ zrušena nebo změněna pravomocná rozhodnutí – tedy i Napadené rozhodnutí – uvedené definici vyhovují a podléhají soudnímu přezkumu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2013, č. j. 4 As 72/2013-42).

12. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podle § 65 s. ř. s. podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Krajský soud konstatuje, že žaloba byla podána řádně a včas, když Napadené rozhodnutí bylo žalobci prostřednictvím jeho zástupce doručeno 9. 4. 2022 a žaloba byla podána 7. 6. 2022, a splňuje všechny zákonem předepsané náležitosti.

13. Krajský soud přezkoumal Napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž dle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

14. Podstatou projednávané věci je primárně posouzení, zda řízení o odstranění stavby lze zastavit postupem podle § 66 odst. 2 SpŘ (srov. *druhý* žalobní bod).

IV.a Ke *druhému* žalobnímu bodu

15. Podle § 66 odst. 2 SpŘ řízení vedené z moci úřední správní orgán usnesením zastaví, jestliže zjistí, že u některého správního orgánu již před zahájením tohoto řízení bylo zahájeno řízení v téže věci, nebo jestliže v řízení, ve kterém nemohou pokračovat právní nástupci, odpadl jeho důvod, zejména jestliže účastník zemřel nebo zanikl, anebo zanikla věc nebo právo, jehož se řízení týká. Toto usnesení se pouze poznamená do spisu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Schubertová

16. Problematikou aplikace § 66 odst. 2 SpŘ v řízení o odstranění stavby se judikatura již v minulosti zabývala. V rozsudku ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011-93 Nejvyšší správní soud uvedl, že *„§ 66 odst. 2 správního řádu lze použít pouze v řízení, kde budou kumulativně splněny dvě základní podmínky, a to, že v řízení nelze pokračovat s právními nástupci a současně odpadl důvod řízení. Dopadá tak pouze na případy, kdy v průběhu řízení pominou podmínky řízení (existence způsobilých účastníků řízení a existence předmětu řízení), za kterých je správní orgán oprávněn ve věci rozhodnout.*“. Na závěry tohoto rozsudku pak Nejvyšší správní soud navázal rozsudkem ze dne 26. 8. 2012, č. j. 8 As 76/2012-35, v němž, rovněž ve vztahu k řízení o odstranění stavby, uvedl, že „*[p]ostup podle § 66 odst. 2 správního řádu je přípustný tehdy, pokud v řízení nastanou skutečnosti objektivního charakteru, v důsledku kterých nelze v řízení dále pokračovat. Jestliže je správní orgán oprávněn z úřední činnosti zahájit správní řízení, musí mít rovněž možnost takové řízení zastavit. Společným rysem těchto předpokladů je, že v jejich důsledku nemohou utrpět práva účastníků řízení. Proto není třeba, aby byl k dispozici opravný prostředek proti takovému usnesení.*“. Tyto judikatorní závěry pak Nejvyšší správní soud převzal i do pozdějších rozsudků, např. ze dne 22. 10. 2015, č. j. 2 As 139/2015-25 či ze dne 23. 4. 2020, č. j. 3 As 60/2019-39.

17. Krajský soud se tedy ztotožňuje s argumentací žalovaného obsaženou v Napadeném rozhodnutí stran důvodů, pro něž bylo Usnesení o zastavení řízení shledáno nezákonným. V projednávané věci nedošlo k naplnění ani jedné z výše uvedených podmínek stanovených § 66 odst. 2 SpŘ a aplikace tohoto ustanovení tedy byla v rozporu se zákonem. Je nepochybné, že podmínka existence účastníků (žalobce) byla po celou dobu řízení splněna, s účastníky řízení o odstranění stavby bylo možné řízení zahájit a pokračovat a taktéž důvod řízení po jeho zahájení neodpadl (k problematice žalobcem namítané pasportizace viz dále). Za této situace Úřad městského obvodu Slezská Ostrava pochybil, pokud řízení o odstranění stavby zastavil usnesením dle § 66 odst. 2 SpŘ, když namístě bylo meritorně rozhodnout (§ 67 SpŘ), „*neboť ani stavební zákon ani správní řád mu neumožňují řízení o odstranění stavby zastavit v případě, kdy stavební úřad shledá, že nejde o stavbu postavenou bez či v rozporu se stavebním povolením. Vydání rozhodnutí ve věci nebrání ani ta skutečnost, že dikce § 129 stavebního zákona neupravuje, jakým způsobem řízení o odstranění stavby ukončit, pokud stavební úřad v průběhu řízení zjistí, že nebyly dány důvody pro jeho zahájení. Přikazuje-li stavební zákon úřadu nařídit odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu anebo v rozporu s ním, lze dovodit, že pokud dospěje stavební úřad k závěru opačnému, a to že se nejedná o „černou“ stavbu, je oprávněn učinit výrok, kterým odstranění stavby nenařídí.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011-93).

18. Nakolik je to nerozhodné, když pro aplikaci § 66 odst. 2 SpŘ je vyžadováno kumulativní naplnění výše uvedených podmínek, a v projednávané věci nebyla naplněna již první podmínka spočívající v nemožnosti pokračovat v řízení s právními nástupci, považuje krajský soud za vhodné poukázat, ve shodě se žalovaným, že ze správních spisů neplyne, že by došlo k pasportizaci stavby, resp. z textu Usnesení o zastavení řízení to nelze dovodit. Usnesení o zastavení řízení v tomto ohledu obsahuje jen obecnou úvahu správního orgánu, že by odporovalo zásadě ochrany práv nabytých v dobré víře a popíralo by i smysl právní úpravy pasportizace, stačilo-li by pro označení stavby jako nepovolené pouhé konstatování, že se nepodařilo zajistit žádné důkazy o její legálnosti, aniž by zároveň existovaly důkazy o jejím nepovolení. Krajský soud se proto neztotožňuje s námitkou žalobce, že vypořádání jeho odvolací argumentace stran zániku věci, jíž se řízení týká, nebylo v Napadeném rozhodnutí řádné a přezkoumatelné.

19. *Druhý* žalobní bod spočívající v namítané nezákonnosti založené nesprávným posouzením aplikace § 66 odst. 2 SpŘ a v neřádném a nepřezkoumatelném vypořádání odvolací námitky stran zániku věci, jíž se řízení o odstranění stavby týkalo, pasportizací stavby, je tedy dle krajského soudu nedůvodný.

IV.b Ke *třetímu* žalobnímu bodu

20. Podle § 98 SpŘ jestliže je porušení právního předpisu zjevné ze spisového materiálu, jsou splněny ostatní podmínky pro přezkumné řízení a není zapotřebí vysvětlení účastníků, může příslušný

správní orgán provést zkrácené přezkumné řízení. Dokazování se neprovádí. Prvním úkonem správního orgánu při zkráceném přezkumném řízení je vydání rozhodnutí podle § 97 odst. 3 SpŘ.

21. Splnění zákonem stanovených podmínek pro přezkoumání Usnesení o zastavení řízení v přezkumném řízení (§ 94 a násl. SpŘ) není v řízení namítáno, krajský soud proto odkazuje na příslušnou pasáž Napadeného rozhodnutí, v níž se žalovaný jejich splněním řádně zabýval. Co se týče podmínek pro provedení zkráceného přezkumného řízení, jejichž nesplnění v projednávané věci žalobce namítá, i těmito se žalovaný v Napadeném rozhodnutí zabýval. Krajský soud je toho názoru, že v projednávané věci byly splněny podmínky pro provedení zkráceného přezkumného řízení ve smyslu § 98 SpŘ. Odůvodnily-li správní orgány nezákonnost Usnesení o zastavení řízení nesplněním podmínek stanovených § 66 odst. 2 SpŘ, jakož i relevantní judikaturou, pak jejich postupu nelze nic vytknout (viz odůvodnění výše); v tomto ohledu nelze opomenout, že Usnesení o zastavení řízení se splněním podmínek aplikace § 66 odst. 2 SpŘ vůbec nezabývalo, své obecné úvahy správní orgán konkrétně neaplikoval na projednávanou věc, a lze se tak ztotožnit i s argumentací žalovaného, že ani obsah Usnesení o zastavení řízení nesplňuje požadavky na odůvodnění rozhodnutí podle § 68 odst. 3 SpŘ, což rovněž zakládá zjevný rozpor s právními předpisy. Za takové situace krajský soud přisvědčuje žalovanému, že porušení právního předpisu bylo zjevné ze spisového materiálu, resp. již ze samotného Usnesení o zastavení řízení, a protože byly splněny i ostatní podmínky pro přezkumné řízení a vysvětlení účastníků bylo zcela zbytné, když na věci, vzhledem ke zjevné nezákonnosti, nemohlo nic změnit, a tudíž ani nemožnost vyjádřit se nemohla žalobce zkrátit na právech, byl Magistrát města Ostravy oprávněn provést zkrácené přezkumné řízení, kde prvním úkonem bylo vydání Prvostupňového rozhodnutí.

22. Namítá-li žalobce dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 As 69/2015-78, že zkrácené přezkumné řízení nebylo možné provést pro existenci protivných zájmů žalobce a Statutárního města Ostravy, Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, jakožto podatele podnětu k provedení přezkumného řízení, pak ani s touto námitkou se krajský soud neztotožňuje. Žalobce se odvolává na pasáž citovaného rozsudku, v níž je uvedeno, že využití zkráceného přezkumného řízení obvykle není na místě tam, kde zjevně existují protivné zájmy subjektů dotčených případným rozhodnutím v přezkumném řízení, nebo jim takovým rozhodnutím může být způsobena újma. Pojem „subjekty“ v předchozí větě však nelze vykládat jako kterékoliv subjekty, nýbrž jako účastníky řízení, jak plyne z kontextu onoho rozsudku. Jak se podává ze správních spisů, podatelem podnětu v projednávané věci byl správní orgán, který nebyl účastníkem řízení, a ostatně není ani zřejmé, jak by tento správní orgán mohl být dotčen případným rozhodnutím v přezkumném řízení, a proto jeho zájmy nejsou pro účely možnosti využití zkráceného přezkumného řízení relevantní. Odkaz žalobce na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39 je pak v tomto ohledu rovněž zcela nepřiléhavý. Rozšířený senát v rámci tohoto judikátu posuzoval zcela specifickou situaci, kdy podnět k zahájení řízení o odstranění stavby podával vlastník pozemku, na kterém stála stavba provedená v rozporu s veřejným právem, a nezahájením takového řízení mu bylo znemožněno hájit jeho subjektivní hmotná práva. O takovou situaci v řešené věci nejde. Podatelem podnětu byl správní orgán bez vlastnické vazby k dotčené stavbě, podnět nepodával z pozice subjektu v určitém specifickém postavení ve vztahu k předmětné stavbě, a již proto nelze hovořit o dotčení na jeho subjektivních hmotných právech (srov. i citovaný rozsudek rozšířeného senátu). Nelze dále souhlasit ani s tvrzením žalobce, že podatel podnětu k zahájení řízení z moci úřední má minimálně právo na vyřízení tohoto podnětu. Byť řízení z moci úřední může být zahájeno na základě informace získané z nějakého podnětu, podnětem se žádné řízení nezahajuje, jde svou povahou jen o upozornění správního orgánu na možné porušení objektivního práva, a pouze požádá-li o to podatel podnětu, je správní orgán povinen jej ve stanovené lhůtě informovat, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu (srov. § 42 SpŘ).

23. *Třetí* žalobní bod, v němž žalobce namítal nesplnění podmínek pro provedení zkráceného přezkumného řízení, je tedy nedůvodný.

IV.c K *prvnímu* žalobnímu bodu

24. Podle § 94 odst. 4 SpŘ jestliže po zahájení přezkumného řízení správní orgán dojde k závěru, že ačkoli rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení zastaví.

25. Dle § 94 odst. 5 SpŘ při rozhodování v přezkumném řízení je správní orgán povinen šetřit práva nabytá v dobré víře, zejména mění-li rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy (§ 97 odst. 3 SpŘ) nebo určuje-li, od kdy nastávají účinky rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení (§ 99 SpŘ).

26. Jak plyne z výše uvedeného, platí, že pro provedení zkráceného přezkumného řízení musejí být splněny i „ostatní" podmínky stanovené pro „klasické" přezkumné řízení, mezi které patří zejména podmínky vymezené v § 94 až 97 SpŘ. Některá pravidla pro přezkumné řízení však nejsou ve zkráceném přezkumném řízení z podstaty věci aplikovatelná, jde přitom právě např. o možnost zastavení přezkumného řízení z toho důvodu, že by přezkumný orgán dospěl k závěru o zjevném nepoměru újmy vzniklé nápravou nezákonného rozhodnutí a jeho zachováním. K poměřování a posouzení, kterému ze SpŘ chráněných zájmů (legalita vs. práva nabytá v dobré víře) lze totiž dojít jen v „klasickém", tedy nezkráceném přezkumném řízení. (srov. § 94 odst. 4 SpŘ; Komentář k § 94 SpŘ. In: KOPECKÝ, Martin a kol. *Správní řád. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2022. ASPI [právní informační systém]). Ke zkrácenému přezkumnému řízení by proto nemělo být přistupováno v případě, kdy má správní orgán pochybnosti o tom, zda by újma, která by zrušením nebo změnou přezkoumávaného rozhodnutí vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, byla ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu. O takový případ se však v projednávané věci nejednalo, neboť Usnesení o zastavení řízení do práv žalobce nezasáhlo. Tím, že bylo zahájeno *ex offo*, nezávisle na vůli žalobce, správní řízení o odstranění stavby, resp. že toto řízení po určitou dobu běželo, nebyla práva či povinnosti žalobce ještě nijak zasažena; k takovému zásahu mohlo dojít až vydáním meritorního rozhodnutí, jímž by správní orgán autoritativně rozhodl o právech a povinnostech žalobce, případně deklaroval právní stav. Krajský soud nesdílí žalobcův názor, že jakýkoliv výsledek řízení o odstranění stavby, tedy i vydání Usnesení o zastavení řízení, zasahuje do žalobcova vlastnického práva ke stavbě a do práva na jeho ochranu. Konstrukci žalobce, že Usnesení o zastavení řízení „může" zasahovat do práva na ochranu vlastnictví tím, že odstraňuje nejistotu ohledně dalšího trvání vlastnického práva žalobce ke stavbě, neboť samotné vedení řízení o odstranění stavby má dopad na hodnotu vlastnického práva (stavba má nižší tržní hodnotu) nebo na jeho likviditu (je obtížnější najít kupce), krajský soud odmítá. Usnesení o zastavení řízení nemá jakýkoliv vliv na „jistotu ohledně dalšího trvání vlastnického práva" žalobce ke stavbě, a nakolik lze připustit, že probíhající řízení o odstranění stavby může mít vliv na její hodnotu a zájem o její koupi, vydáním Usnesení o zastavení řízení zůstalo žalobcovo vlastnické právo nedotčeno. Zcela bez relevance je pak námitka, že Usnesení o zastavení řízení mohlo mít dopad i do vzneseného nároku žalobce na náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem (zde žalobce zřejmě myslí vedením řízení o odstranění stavby), když vydáním Usnesení o zastavení řízení žalobce bezpochyby nenabyl „právo na náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem", a zvláště pak za situace, kdy Usnesení o zastavení řízení bylo vydáno zjevně v rozporu s právními předpisy. Odkaz žalobce na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2013, č. j. 4 As 72/2013-42 je v tomto ohledu nepřípadný, neboť šlo o zcela jinou situaci; Nejvyšší správní soud se totiž vyjadřoval k rozhodnutí o zastavení řízení o nařízení obnovy řízení ve věci udělení licence k výrobě elektrické energie, jehož obsahem je autoritativní rozhodnutí o tom, že zde

nejsou skutečnosti, které by byly důvodem pro nařízení obnovy řízení, a které je tak způsobilé do právní jistoty a práv nabytých v dobré víře zasáhnout. To je, jak je zřejmé, zcela jiný případ než posuzování usnesení o zastavení řízení o odstranění stavby proto, že v řízení nemohou pokračovat právní nástupci účastníků a odpadl jeho důvod, přičemž nelze opomenout, že toto usnesení bylo v projednávané věci vydáno v rozporu se zákonem.

27. V řešené věci došlo k zastavení řízení o odstranění stavby zahájeného z moci úřední Usnesením o zastavení řízení, tedy před vydáním meritorního rozhodnutí, a proto na právní sféru žalobce nemohlo mít vliv. Je zjevné, že s ohledem na to pak Prvostupňové rozhodnutí ani Napadené rozhodnutí, jakožto rozhodnutí vydaná ve zkráceném přezkumném řízení, nebyla způsobilá žalobci přivodit újmu ve smyslu § 94 odst. 4 SpŘ, když žalobce nemohl z Usnesení o zastavení řízení nabýt práv, a ani úvaha o šetření práv nabytých v dobré víře ve smyslu § 94 odst. 5 SpŘ tak nebyla namístě. Správní orgány postupovaly v souladu s právní úpravou, pokud ve zkráceném přezkumném řízení, pro jehož konání byly splněny podmínky, v projednávané věci § 94 odst. 4 a 5 SpŘ neaplikovaly.

28. Ani *první* žalobní bod, v němž žalobce namítal, že správní orgány nesprávně neaplikovaly § 94 odst. 4 a 5 SpŘ, tedy krajský soud neshledal důvodným.

V. Závěr a náklady řízení

29. Vzhledem k tomu, že po posouzení žalobních bodů dospěl krajský soud k závěru, že nejsou důvodné, nezbylo mu, než žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

30. Výrok o nákladech řízení má pak oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nicméně protože mu nad rámec úřední činnosti žádné náklady řízení nevznikly, náhrada nákladů řízení mu přiznána nebyla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. listopadu 2023

Mgr. Jiří Gottwald, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Schubertová